

Forslag til lov om værnepligt.

(Fremsat den 20. oktober 1953 af indenrigs- og boligminister *Kjærboel*).

Kapitel I. Almindelige bestemmelser.

§ 1.

Stk. 1. Enhver mand, der har dansk indfødsret, er værnepligten undergivet.

Stk. 2. Gensidig overenskomst med fremmed stat om fritagelse for værnepligt kan afsluttes, forsåvidt angår personer, der har statsborgerret såvel i vedkommende stat som her i landet.

§ 2.

Stk. 1. Personer, der har gennemgået uddannelse i en fremmed stats forsvar, kan helt eller delvis fritages for uddannelse i forsvaret. Begæring om fritagelse fremsættes overfor indenrigs- og boligministeren, der efter forhandling med forsvarsministeren forelægger sagen til afgørelse for det i § 9 omhandlede værnepligtsnævn.

Stk. 2. Hvor ganske særlige omstændigheder taler derfor, og overenskomst med en fremmed stat ikke er til hinder derfor, kan indenrigs- og boligministeren efter forhandling med forsvarsministeren tillade, at personer, der ikke i medfør af § 1 er værnepligten undergivet, under iagttagelse af de iøvrigt herfor gældende regler indtræder i tjeneste i forsvaret. Personer, hvem sådan tilladelse er meddelt, er med de fravigelser, indenrigs- og boligministeren efter forhandling med forsvarsministeren måtte fastsætte, underkastet værnepligten efter de herom almindeligt gældende regler, så længe de er bosat her i landet.

§ 3.

Stk. 1. Den, som for forsætlig lovovertrædelse ved dansk eller fremmed domstol er idømt ubetinget straf af fængsel i 5 måneder eller derover, kan udelukkes fra tjeneste i forsvaret, hvis det i det enkelte tilfælde skønnes, at den pågældende er karaktermæssigt uegnet til sådan tjeneste. Der skal i denne henseende lægges vægt på, om der må antages at være nærliggende fare for, at han vil begå alvorlige lovovertrædelser under en indkaldelse, påvirke de øvrige indkaldte værnepligtige i uheldig retning eller give anledning til disciplinære vanskeligheder eller forsinkelse eller besværliggørelse af uddannelsen. Udelukket er i ethvert fald den, som er dømt til arbejds- eller sikkerhedsforvaring eller psykopatforvaring.

Stk. 2. Den, der i henhold til bestemmelsen i stk. 1, 1. og 2. pkt., bliver udelukket fra tjeneste i forsvaret, kan til enhver tid, når mindst 1 år siden sidste afgørelse er hengået, fremsætte begæring om, at sagen herom må blive genoptaget.

Stk. 3. Afgørelse om udelukkelse eller om bortfald af denne træffes af sessionen efter nærmere af indenrigs- og boligministeren efter forhandling med forsvarsministeren og justitsministeren givne retningslinier.

§ 4.

Stk. 1. Ved „tjeneste i forsvaret“ forstås i denne lov sådan tjeneste, der omhandles i de til enhver tid gældende love om forsvarets, herunder hjemmeværnets, ordning samt tjeneste i civilforsvarskorpset.

Stk. 2. Hvor ikke andet er fastsat, omfatter denne lov tillige værnepligtige, der i medfør af den derom gældende lovgivning er fritaget for militær tjeneste, fordi denne må anses for at være uforenelig med deres samvittighed.

Stk. 3. Hvor denne lov anvender udtrykket „landet“, forstås herved kongeriget Danmark med undtagelse af Færøerne og Grønland.

§ 5.

Stk. 1. Værnepligten opfyldes ved, at den værnepligtige efter de derom gældende regler anvendes som udskreven til tjeneste i forsvaret.

Stk. 2. Værnepligten kan endvidere opfyldes ved frivillig tjeneste i forsvaret efter nærmere af indenrigs- og boligministeren efter forhandling med forsvarsministeren fastsatte regler.

Kapitel II. Udskrivningsmyndighederne.

§ 6.

Stk. 1. Landet inddeles i udskrivningskredse, hvis antal og grænser fastsættes ved kgl. anordning. Udskrivningskredsene består af lægdsforstanderier (politikredse), der atter består af lægder. Lægdernes antal og grænser fastsættes af indenrigs- og boligministeren.

Stk. 2. Hver udskrivningskreds forestås af en udskrivningschef.

Stk. 3. Lægdsforstanderierne bestyres af vedkommende politimester. Udskrivningschefen i København er dog tillige lægdsforstander for København og Frederiksberg, og indenrigs- og boligministeren kan iøvrigt efter forhandling med justitsministeren træffe bestemmelse om henlæggelse af lægdsforstanderier eller dele heraf under vedkommende udskrivningschefs bestyrelse.

Stk. 4. Hvert lægd bestyres af en af udskrivningschefen efter forhandling med lægdsforstanderen beskikket lægdsmand. I København varetages lægdsforretningerne dog af udskrivningschefen og i købstæderne af politimesteren. Indenrigs- og boligministeren kan iøvrigt træffe bestemmelse om, at bestyrelsen af lægder henlægges under udskrivningschefen eller — efter forhandling med justitsministeren — under lægdsforstanderen.

Stk. 5. Den nærmere ordning af lægdsvæsenet fastsættes af indenrigs- og boligministeren.

§ 7.

Stk. 1. I hver udskrivningskreds afholdes årlig efter indenrigs- og boligministerens nærmere bestemmelse een eller flere ordentlige sessioner, på hvilke der foretages bedømmelse og udskrivning af mandskab til tjeneste i forsvaret. Tiden og stedet for sessionerne fastsættes af indenrigs- og boligministeren.

Stk. 2. Den ordentlige session består af:

1. udskrivningschefen som formand,
2. i København, på Frederiksberg, i købstæderne og i de sønderjydske flækker: et af kommunalbestyrelsen af dens midte valgt medlem, i landdistrikterne: et af amtsrådet af dets midte valgt medlem,
3. lægdsforstanderen eller, hvor udskrivningschefen er lægdsforstander, politimesteren (politidirektøren i København),
4. lægdsmanden,
5. en officer.

Stk. 3. Til behandling af spørgsmål, der omhandles i § 8, udenfor tidsrum, hvor der afholdes ordentlig session i udskrivningskredsen, nedsættes for hver udskrivningskreds en fast session med sæde i den by, i hvilken udskrivningskredsens kontor er beliggende.

Den faste session består af:

1. udskrivningschefen som formand,
2. 2 af indenrigs- og boligministeren efter indstilling af Den danske Købstadforening (i København borgerrepræsentationen) og Amtsrådsforeningen i Danmark for de kommunale råds funktionsperiode udpegede personer, der skal være medlemmer af henholdsvis et byråd (borgerrepræsentationen i København) og et amtsråd indenfor udskrivningskredsen,
3. politimesteren (politidirektøren i København) på det sted, hvor sessionen har sit sæde,
4. en officer.

Stk. 4. De nærmere regler for sessionernes forretningsgang fastsættes af indenrigs- og boligministeren.

Stk. 5. Den lægelige undersøgelse af mandskabet foretages af dertil af indenrigs- og boligministeren beskikkede læger. De nærmere regler om lægeundersøgelsen og om foretagelse af undersøgelser af anden art fastsættes af indenrigs- og boligministeren.

Stk. 6. Kommunale bygninger og lokaliteter, der af udskrivningschefen findes egnede dertil, skal vederlagsfrit stilles til rådighed for afholdelse af sessionen. Vedkommende kommunalbestyrelse kan dog forlange spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende bygning eller lokalitet af hensyn til dens benyttelse til andre formål bør fritages for at stilles til rådighed for sessionen, forelagt indenrigs- og boligministeren til afgørelse.

§ 8.

Stk. 1. Sessionen træffer afgørelse om en persons tjenstdygtighed. Disse afgørelser er endelige, jfr. dog § 12, stk. 1, 2).

Stk. 2. Sessionen afgør iøvrigt følgende spørgsmål:

- a) om en person er værnepligten undergivet,
- b) om en person i henhold til nærværende lovs §§ 10—11, jfr. §§ 36—37, er forpligtet til optagelse i rullen og til at fremstille sig til bedømmelse for session eller for en udskrivningschef,
- c) om en person af grunde, der ikke vedrører tjenstdygtigheden og ikke henhører under d), er berettiget til at slettes af rullen, samt
- d) om udelukkelse fra tjeneste i forsvaret i henhold til § 3, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Stk. 3. De i stk. 2 nævnte spørgsmål kan af den værnepligtige eller af ethvert af sessionens medlemmer forlanges afgjort ved en af grunde ledsaget kendelse.

Stk. 4. Indenrigs- og boligministeren kan henvise spørgsmål af den i stk. 2 omhandlede art til afgørelse af sessionen ved kendelse.

§ 9.

Stk. 1. De af sessionen i medfør af § 8, stk. 2, a—c, truffne afgørelser kan prøves ved domstolene. Sag herom anlægges ved vedkommende landsret som første instans ved indenrigs- og boligministerens foranstaltning mod den person, som afgørelsen angår. Såfremt indenrigs- og boligministeren ønsker sagen prøvet, skal indbringelse ske senest 4 uger fra afgørelsens dato, medens den person, som sagen angår, skal fremsætte begæring overfor indenrigs- og boligministeren om sagens prøvelse for domstolene inden 4 uger fra det tidspunkt, da han ved forkyndelse eller anbefalet brev er blevet gjort bekendt med afgørelsen. Indenrigs- og boligministeren skal dog, hvis begæring fremkommer senere, men inden 1 år er forløbet efter sessionens afgørelse, indbringe sagen for retten; såfremt klageren ikke gør det antageligt, at de grunde, på hvilke begæringen støttes, først senere er blevet ham bekendt, eller at fristens oversiddelse iøvrigt skyldes grunde, som ikke kan tilregnes ham, skal retten afvise sagen.

Stk. 2. På begæring af den person, som sagen angår, skal retten beskikke ham en sagfører, jfr. iøvrigt retsplejelovens §§ 331 og 336.

Stk. 3. Den af sessionen i medfør af § 8, stk. 2, d), truffne afgørelse kan af den værnepligtige inden 4 uger fra det tidspunkt, da afgørelsen ved forkyndelse eller anbefalet brev er meddelt ham, og af ethvert af sessionens medlemmer inden 4 uger fra afgørelsen indbringes for værnepligtsnævnet. Indenrigs- og boligministeren kan dog undtagelsesvis, når særlige grunde taler derfor, indtil 1 år efter sessionens afgørelse tillade, at denne indbringes for værnepligtsnævnet.

Stk. 4. Værnepligtsnævnet består af en af kongen udnævnt formand, der ved udnævnelsen skal være landsdommer eller højesteretsdommer, og af 8 andre medlemmer, hvoraf 4 udpeges af folketinget, 2 af forsvarsministeren, 1 af indenrigs- og boligministeren og 1 af justitsministeren. Der udpeges det fornødne antal suppleanter. Samtlige valg gælder for 4 år.

Stk. 5. Værnepligtsnævnet træffer endvidere afgørelse i spørgsmål om fritagelse for og udsættelse med aftjening af værnepligt i henhold til §§ 2, stk. 1, og 27—28.

Stk. 6. Nævnets afgørelser, om hvilke der inden 8 dage skal gives den værnepligtige underretning ved anbefalet brev, er endelige, jfr. dog § 3, stk. 2. Nævnet kan dog efter den værnepligtiges eller udskrivningsmyndighedernes begæring tillade, at en af nævnet afgjort sag genoptages til fornyet afgørelse af henholdsvis sessionen (stk. 3) eller nævnet (stk. 5), når nye oplysninger, der findes af væsentlig betydning for sagen, tilvejebringes, eller der iøvrigt oplyses særlige omstændigheder, der gør det overvejende sandsynligt, at afgørelsen efter sessionens, henholdsvis nævnets, fornyede behandling vil blive ændret. Sessionens fornyede afgørelse kan indankes for værnepligtsnævnet efter de i stk. 3 givne regler.

Stk. 7. De i §§ 60 og 61 i lov om rettens pleje indeholdte regler finder tilsvarende anvendelse, forsåvidt angår inhabilitet hos nævnets medlemmer eller disses suppleanter.

Stk. 8. Den værnepligtige eller en med behørig fuldmagt udstyret repræsentant for denne har adgang til at overvære nævnets forhandlinger, bortset fra rådslagninger og afstemninger. Nævnets forretningsorden fastsættes af indenrigs- og boligministeren.

Kapitel III. Optagelse i lægdsrullen.

§ 10.

Stk. 1. Til brug ved de værnepligtiges optagelse i lægdsrullen tilvejebringes hvert år ved folkeregistrenes foranstaltning fuldstændige fortegnelser over alle mænd, der har bopæl eller ophold her i landet, og som i det pågældende år opnår en af indenrigs- og boligministeren fastsat alder, dog mindst 17 år. De nærmere regler for udarbejdelsen af de nævnte fortegnelser og deres afgivelse til udskrivningsvæsenet fastsættes af indenrigs- og boligministeren, der herunder kan bestemme, at de værnepligtige inden de derfor fastsatte frister og på foreskreven måde skal anerkende modtagelsen af bevis om optagelse i lægdsrullen.

Stk. 2. Værnepligtige, der er eller skulle have været optaget i et folkeregister her i landet på det tidspunkt, da de nævnte fortegnelser for deres aldersklasse er udarbejdet, men som ikke er blevet optaget på disse fortegnelser, skal, så snart dette er eller burde være blevet dem bekendt, selv melde sig til optagelse i lægdsrullen hos lægdsbestyreren på det sted, hvor de bor eller opholder sig. På tilsvarende måde skal personer, der først, efter at fortegnelserne for deres aldersklasse er udarbejdet, har bosat sig eller taget ophold her i landet eller er blevet værnepligt undergivet i henhold til kapitel I, straks selv melde sig til optagelse i lægdsrullen.

Stk. 3. Ingen er pligtig til at melde sig til optagelse i lægdsrullen efter sit fyldte 40. år.

Kapitel IV. Fremstilling for sessionen.

§ 11.

Stk. 1. Pligten til at fremstille sig for den ordentlige session indtræder — jfr. dog § 36 — i det år, hvori en værnepligtig fylder 18 år, medmindre indenrigs- og boligministeren efter forhandling med forsvarsministeren bestemmer, at den først skal indtræde i et senere år. Det er dog en forudsætning, at den værnepligtige har bopæl eller ophold her i landet, og at han ikke allerede som frivillig forretter tjeneste i forsvaret eller har aftjent værnepligten.

Stk. 2. Indenrigs- og boligministeren bemyndiges til at tilstå værnepligtige udsættelse med at udskrives indtil den ordentlige session i det år, i hvilket de fylder 26 år, når det godtgøres, at en sådan udsættelse af hensyn til deres uddannelse eller af andre grunde vil være af særlig betydning for dem.

Stk. 3. Pligtige til at fremstille sig for den ordentlige session er endvidere:

- 1) udskrevne værnepligtige, der mindst $\frac{1}{2}$ år før sessionens begyndelse i udskrivningskredsen af sessionen eller anden myndighed er blevet erklæret for tiden tjenstdygtige, samt
- 2) værnepligtige, der af udskrivningschefen tilsiges, forsåvidt de har bopæl eller ophold her i landet.

§ 12.

Stk. 1. Berettigede til at fremstille sig for den ordentlige eller den faste session er:

- 1) værnepligtige, som i det år, i hvilket sessionen holdes, opnår en alder af mindst 18 år, og som ikke er endeligt sessionsbehandlede,
- 2) værnepligtige, der formener, at en dem tidligere meddelt tjenstdygtighedsbedømmelse bør ændres, samt
- 3) værnepligtige, der er erklæret for tiden tjenstdygtige, forsåvidt den af kassationsmyndigheden fastsatte frist for sessionsfremstilling er udløbet.

Stk. 2. Indenrigs- og boligministeren kan dog træffe bestemmelse om, at personer, der endnu ikke er pligtige til at møde på session, kun med udskrivningschefens tilladelse kan fremstille sig for en sådan.

Stk. 3. Begøring om fremstilling for sessionen skal indgives til vedkommende udskrivningskreds senest 10 dage før sessionsdagen.

§ 13.

Stk. 1. Fremstilling for den ordentlige session sker — jfr. dog §§ 35 og 37 — på det sted, hvor den værnepligtige står i rullen, medmindre udskrivningschefen tillader, at fremstilling sker andetsteds i udskrivningskredsen.

Stk. 2. En værnepligtig, der, førend sessionen på det sted, hvor han er optaget i rullen, er begyndt, flytter til et sted, hvor sessionen er afsluttet, er dog pligtig til at fremstille sig for sessionen på det sted, hvor han hidtil har stået i rullen, eller på et andet sted inden for den tilflyttede udskrivningskreds efter nærmere bestemmelse af chefen for denne.

§ 14.

Stk. 1. Værnepligtige, der fremstiller sig for sessionen, kan, dersom de ikke findes at være ubetinget tjenstdygtige (§ 16), forbigås med pålæg om at fremstille sig for en senere ordentlig session, såfremt de

- a) endnu ikke er tilstrækkeligt udviklede,
- b) lider af nogen svaghed eller sygdom, der antages at kunne hæves, eller
- c) ikke har fremskaffet fyldestgørende bevisligheder for en af dem påstået eller af sessionen formodet svaghed eller sygdom.

Stk. 2. Værnepligtige, der efter tidligere at være udskrevet er blevet erklæret for tiden tjenstdygtige, kan dog ikke forbigås i henhold til stk. 1.

Stk. 3. De i henhold til stk. 1 forbigåede er derefter berettigede til at blive endeligt sessionsbehandlede på en ordentlig session inden udgangen af kalenderåret efter det år, i hvilket de — efter at pligten hertil er indtrådt efter § 11, stk. 1 — er mødt på session. Skyldtes forbigåelsen den i stk. 1. under c) anførte grund, kan de, såfremt de fornødne bevisligheder stadig ikke er fremskaffet, dog påny forbigås til den første ordentlige session i det følgende kalenderår.

Stk. 4. I de i stk. 1 under c) omhandlede tilfælde kan sessionen endvidere, såfremt forholdene gør det muligt, pålægge værnepligtige, der er mødepligtige i medfør af § 11, at møde påny ved samme session på det sted, hvor de står i rullen, medbringende de fornødne bevisligheder.

§ 15.

Udgifter i forbindelse med lægeundersøgelser, attestudstedelser m. v., der er foretaget efter pålæg af udskrivningsmyndighederne, godtgøres de værnepligtige efter regler, der fastsættes af indenrigs- og boligministeren efter indhentet tilslutning fra folketingets finansudvalg.

§ 16.

Stk. 1. Sessionen udskriver som ubetinget tjenstdygtig eller som betinget tjenstdygtig enhver værnepligtig, der ikke findes at have sådanne svagheder eller mangler, at han for stedse er uskikket til al tjeneste i forsvaret.

Stk. 2. Sessionen afgør endvidere, til hvilken tjeneste den værnepligtige skønnes egnet.

§ 17.

Stk. 1. Værnepligtige, der ikke er blevet endeligt sessionsbehandlede inden deres fyldte 30. år, kan alene udskrives til tjeneste i hjemneværnet.

Stk. 2. Værnepligtige, der ikke er blevet endeligt sessionsbehandlede inden deres fyldte 40. år, kan ikke udskrives.

§ 18.

Stk. 1. Enhver værnepligtig, der udskrives, har adgang til på sessionen at udtale ønske om at blive indkaldt til at aftjene værnepligten. Der gives de værnepligtige, der udtaler sådant ønske, en særlig vedtegning i rullen herom. Har en værnepligtig ikke på sessionen udtalt sådant ønske, kan han senest 1 måned efter mødedagen på sessionen over for indenrigs- og boligministeren fremsætte begæring om meddelelse af tilsvarende vedtegning. Vedtegningen vil kunne hæves af indenrigs- og boligministeren, når den pågældende, inden han har modtaget indkaldelsesordre, godtgør, at der foreligger særlige grunde herfor.

Stk. 2. Enhver værnepligtig, der udskrives, har adgang til på sessionen at udtale sig om, til hvilken af de normale indkaldelsesterminer han tidligst ønsker at blive indkaldt. Der gives de værnepligtige, der udtaler sådant ønske, særlig vedtegning i rullen herom.

§ 19.

De nærmere regler, som sessionen skal iagttage ved bedømmelsen af det værnepligtige mandskabs tjenstdygtighed og ved den lodtrækning, som skal finde sted på den ordentlige session, fastsættes ved kgl. anordning efter indstilling af indenrigs- og boligministeren efter forhandling med forsvarsministeren.

§ 20.

En værnepligtig, der uden lovligt forfald udebliver fra den ordentlige session, for hvilken han er pligtig at fremstille sig, eller som under tilsvarende betingelser undlader at fremstille sig for en udskrivningschef (jfr. § 37, stk. 1), kan — når han træffes og af udskrivningschefen skønnes tjenstdygtig — straks eller senere efter sin tjenstdygtighed afgives til tjeneste i forsvaret.

Kapitel V. Fordelingen af det udskrevne mandskab.

§ 21.

På grundlag af reglerne i de love, der til enhver tid gælder for forsvaret, herunder hjemneværnet og civilforsvaret, foretager forsvarsministeren efter forhandling med indenrigs- og boligministeren fordelingen af de udskrevne værnepligtige.

§ 22.

Stk. 1. Mandskabet fordeles således, at værnepligtige, der er udskrevet som ubetinget tjenstdygtige, udtages fremfor værnepligtige, der er udskrevet som betinget tjenstdygtige, og således at de lavere lodtrækningsnumre inden for hver af disse klasser udtages fremfor de højere. Skal de til samme tjeneste udtagne indkaldes i forskellige hold, tages lodtrækningsnumrene således i betragtning, at de, der har fået lavere lodtrækningsnumre, indkaldes før dem, der har fået de højere. Reglerne i nærværende stykke vil kunne fraviges i det omfang, dette er nødvendigt for gennemførelsen af de krav, som stilles om værnepligtige med

F. t. l. om værnepligt.

særlig uddannelse eller livsstilling. Forsvarsministeren kan efter forhandling med indenrigs- og boligministeren bestemme, hvorvidt og i hvilket omfang værnepligtige med vedtegning efter § 18, stk. 1, vil kunne indkaldes fremfor andre værnepligtige; forsåvidt angår civilforsvarskorpset træffes sådan bestemmelse af indenrigs- og boligministeren.

Stk. 2. Det kan ved den i § 19 nævnte anordning bestemmes, i hvilket omfang og efter hvilke regler værnepligtige, der er udskrevet som ubetinget tjenstdygtige, og som af sessionen findes særligt egnede, vil kunne udtages fremfor andre som ubetinget tjenstdygtige udskrevne værnepligtige.

Stk. 3. Værnepligtige, der er udskrevet som betinget tjenstdygtige til anvendelse i hjemmevernet, kan ikke tildeles anden tjeneste.

§ 23.

Nærmere regler for den i §§ 21 og 22 omhandlede fordeling af de værnepligtige fastsættes ved den i § 19 nævnte anordning.

Kapitel VI. Mandskabets indkaldelse.

§ 24.

Stk. 1. På grundlag af den foretagne fordeling indkaldes det fornødne antal af de udskrevne værnepligtige.

Stk. 2. Foruden værnepligtige, der er udskrevet i tidligere år, kan indenrigs- og boligministeren efter forhandling med forsvarsministeren indkalde mandskab blandt de på sessionen i det pågældende år udskrevne værnepligtige.

Stk. 3. Værnepligtige, der ikke inden deres fyldte 32. år har påbegyndt aftjeningen af værnepligten, kan alene indkaldes til tjeneste i hjemmevernet.

§ 25.

Indkaldelse foregår i reglen gennem den lægdsbestyrer, i hvis rulle den pågældende værnepligtige er indført, eventuelt ved møde hos lægdsbestyreren efter tilsigelse. Enhver værnepligtig er selv ansvarlig for, at bopælsforandringer, bortrejse og lignende ikke er til hinder for, at indkaldelsesordrer og andre meddelelser fra myndighederne vedrørende værnepligten kan komme ham i hænde rettidigt.

Kapitel VII. Udsættelse med og fritagelse for aftjening af værnepligt.

§ 26.

Indenrigs- og boligministeren bemyndiges til at tilstå værnepligtige udsættelse med aftjening af værnepligt indtil udgangen af det år, i hvilket de fylder 26 år, når det godtgøres, at en sådan udsættelse af hensyn til deres uddannelse eller af andre grunde vil være af særlig betydning for dem.

§ 27.

Stk. 1. Efter det i § 26 nævnte tidspunkt kan udsættelse med aftjening af værnepligt alene tilstås værnepligtige, der godtgør, at udsættelsen vil være af afgørende betydning for deres eller deres pårørendes velfærd.

Stk. 2. Udsættelsen meddeles for 1 år ad gangen og kan, såfremt de i stk. 1 nævnte forhold stadig foreligger, tilstås ialt 3 gange.

§ 28.

En værnepligtig, der i medfør af § 27 har opnået udsættelse 3 gange, kan, såfremt de i bestemmelsens 1. stk. nævnte forhold stadig foreligger, fritages for aftjening af værnepligt. Han er dog uanset sådan fritagelse pligtig at forette tjeneste i hjemmeværnet.

§ 29.

Begæring om udsættelse eller fritagelse i henhold til §§ 27—28 fremsættes overfor indenrigs- og boligministeren, der efter forhandling med forsvarsministeren forelægger sagen til afgørelse for værnepligtsnævnet.

Kapitel VIII. Udslettelse af lægdsrullen.

§ 30.

Stk. 1. Værnepligtige, der af sessionen eller anden hertil berettiget myndighed skønnes at have sådanne svagheder eller mangler, at de for stedse er uskikkede til al tjeneste i forsvaret, udslettes af rullen, medmindre de findes egnede til tjeneste i civilforsvaret udenfor civilforsvarskorpset.

Stk. 2. Værnepligtige, der i henhold til § 3 udelukkes fra tjeneste i forsvaret, udslettes af rullen.

§ 31.

Stk. 1. Værnepligtige, der ikke i medfør af § 30 udslettes af rullen, forbliver i denne, til de opnår den i de til enhver tid gældende love om forsvarets, herunder hjemmeværnets og civilforsvarets, ordning fastsatte højeste alder for pligten til at udføre den tjeneste i forsvaret, hvortil de er eller bliver bestemt.

Stk. 2. I tilfælde af krig eller truende fare derfor kan ingen forlange sig udslettet af rullen på grund af alder.

§ 32.

Beviser for udslettelse af rullen i henhold til §§ 30—31 meddeles af udskrivningschefen efter nærmere af indenrigs- og boligministeren fastsatte regler.

Kapitel IX. Flytninger.

§ 33.

Efter nærmere af indenrigs- og boligministeren fastsatte regler påhviler det folke-registrene at underrette udskrivningsvæsenet om modtagne flytteanmeldelser for værnepligtige personer.

Kapitel X. Rejser til udlandet m. v.

§ 34.

Stk. 1. Enhver værnepligtig, der, efter at han har fået meddelelse om at være optaget i rullen, eller efter at han i henhold til § 10, stk. 2, skulle have meldt sig til optagelse i rullen, rejser ud af landet eller tager hyre på fremmede skibe, skal — udenfor tidsrum, hvor han forretter tjeneste i forsvaret — melde såvel sin afrejse som sin tilbagekomst for vedkommende lægdsbestyrer eller, såfremt han er forsynet med søfartsbog, for en mønstringsbestyrer. De nærmere regler herom fastsættes af indenrigs- og boligministeren efter forhandling med forsvarsministeren.

Stk. 2. Indenrigs- og boligministeren kan efter forhandling med forsvarsministeren bestemme, at sådanne værnepligtige eller grupper af disse ikke uden særlig tilladelse kan rejse ud af landet eller tage hyre på fremmede skibe, forsåvidt de er udskrevne eller pligtige at møde på nærmest forestående session.

Kapitel XI. Særlige regler om søfarende.

§ 35.

Enhver værnepligtig, der er forsynet med søfartsbog, er uanset bestemmelsen i § 13, stk. 1, berettiget til at møde på session uden for det sted, hvor han står i rullen, såfremt han godtgør, at han har en fartstid af mindst 1 måned.

§ 36.

Værnepligtige, der sejler i erhvervssejlads med fremmede nationers skibe eller med danske skibe i udenrigsfart, er, sålænge sejladsen varer, ikke pligtige til i henhold til § 10 at melde sig til optagelse i lægdsrullen eller til i henhold til § 11 at fremstille sig for sessionen.

§ 37.

Stk. 1. Værnepligtige, der omfattes af § 36, og som efter § 11, jfr. § 14, er mødepligtige for sessionen, skal fremstille sig for session, såfremt de ankommer til et sted her i landet, hvor der i øjeblikket afholdes en sådan. Sessionen skal da straks behandle dem udenfor tur. Ankommer de her til landet til et sted, hvor der ikke i øjeblikket afholdes session, skal de, såfremt de i det pågældende år fylder mindst 21 år, fremstille sig til bedømmelse for en udskrivningschef.

Stk. 2. Værnepligtige, der opfylder de i stk. 1 nævnte betingelser, er, selvom de endnu ikke har nået den der omhandlede alder, berettigede til, når session ikke afholdes, på lignende måde at fremstille sig til bedømmelse.

Stk. 3. Værnepligtige, der bedømmes i henhold til foranstående, optages i rullen for det sted, hvortil de har deres nærmeste tilknytning her i landet.

Stk. 4. Den af udskrivningschefen i henhold til foranstående foretagne bedømmelse træder i stedet for sessionsbehandling.

Kapitel XII. Straffebestemmelser m. v.

§ 38.

Overtrædelse af en i medfør af § 10, stk. 1, fastsat pligt til at anerkende modtagelsen af bevis om optagelse i lægdsrullen straffes med bøde.

§ 39.

Stk. 1. Overtrædelse af de i §§ 11, 13, 14, stk. 1 og 4, og 37, stk. 1, 1. pkt., omhandlede pligter til at fremstille sig for session eller af den i § 37, stk. 1, 3. pkt., fastsatte pligt til at fremstille sig til bedømmelse for en udskrivningschef straffes med bøde eller hæfte. Sker det i krigstid eller under truende udsigt til krig, kan straffen fastsættes til fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Den skibsfører, som til en værnepligtig, der i medfør af kapitel XI er forpligtet til at fremstille sig til bedømmelse for en session eller for en udskrivningschef, nægter at udlevere en hos ham beroende, den værnepligtige tilhørende søfartsbog, straffes med bøde.

Stk. 3. På tilsvarende måde straffes den skibsfører, som, når skibet anløber havn her i landet, nægter at udlevere søfartsbogen til en værnepligtig, der i medfør af kapitel XI er berettiget til at fremstille sig som nævnt.

§ 40.

Den, der uden lovligt forfald udebliver fra møde efter indkaldelse til tjeneste i forsvaret, straffes efter de herom i vedkommende love nærmere givne regler.

§ 41.

Stk. 1. Overtrædelse af den i § 34, stk. 1, fastsatte pligt til at foretage anmeldelse af afrejse og tilbagekomst straffes med bøde.

Stk. 2. Den, der i de i § 34, stk. 2, angivne tilfælde rejser ud af landet uden særlig tilladelse, straffes med bøde. Såfremt han er udskrevet, kan straffen stige til hæfte. I krigstid eller under truende udsigt til krig, kan straffen fastsættes til fængsel indtil 2 år.

§ 42.

Stk. 1. Sager angående de i §§ 38—39 og 41 omhandlede overtrædelser behandles som politisager.

Stk. 2. Når straffen ikke kan antages at ville overstige bøde, kan udskrivningschefen modtage den skyldiges tilbud om at erlægge en passende bøde mod at undgå sagens videre forfølgning til dom.

§ 43.

Stk. 1. Et i medfør af §§ 38—39 og 41 samt for udeblivelse fra møde efter indkaldelse til tjeneste i forsvaret (jfr. § 40) forskyldt strafansvar bortfalder ved forældelse efter samme regler, som gælder for forældelse af strafansvar for overtrædelser af borgerlig straffelov.

Stk. 2. Forsåvidt angår den i § 40 omhandlede overtrædelse, kan forældelsesfristen tidligst løbe fra det tidspunkt, den pågældende er mødt til tjeneste i forsvaret, eller pligten hertil er bortfaldet ved hans udslettelse af lægdsrullen.

Kapitel XIII. Lovens ikrafttræden. Overgangsbestemmelser m. v.

§ 44.

Denne lov træder i kraft den 1. januar 1954, bortset fra de i §§ 10, 21 og 33 indeholdte regler, om hvis ikrafttræden der ved kgl. anordning efter indstilling af indenrigs- og boligministeren — forsåvidt angår § 21 efter forhandling med forsvarsministeren — kan træffes bestemmelse.

§ 45.

En værnepligtig, der ved lovens ikrafttræden i henhold til den tidligere lovgivning er udelukket fra tjeneste i forsvaret som følge af straf, kan efter derom fremsat begæring anvendes til tjeneste i forsvaret, såfremt han opfylder de herfor iøvrigt fastsatte betingelser.

§ 46.

Værnepligtige, der ved lovens ikrafttræden er udslettede af rullen i henhold til § 36 i lov nr. 123 af 8. juni 1912 om værnepligt, eller er berettigede hertil, kan ikke i henhold til § 17, stk. 1, udskrives til tjeneste i hjemmeværnet.

§ 47.

Værnepligtige, der ved lovens ikrafttræden er fyldt 30 år og endnu ikke har givet møde til tjeneste i forsvaret, vil kunne fritages for aftjening af værnepligt i henhold til § 28.

§ 48.

Stk. 1. Samtidig med lovens ikrafttræden ophæves lov nr. 123 af 8. juni 1912 om værnepligt, således som denne er ændret ved senere love. Indtil den i § 44 omhandlede bestemmelse ved kgl. anordning er truffet, har det dog sit forblivende ved de i disse love, herunder midlertidig lov nr. 284 af 16. juni 1945, jfr. lov nr. 424 af 17. december 1952, indeholdte regler om tidspunktet for og fremgangsmåden ved de værnepligtiges optagelse i lægdsrullen, om flytninger og om fordelingen af det udskrevne mandskab. Endvidere ophæves lov af 4. marts 1857 om nogle udskrivningsvæsenet vedkommende udgifters afholdelse af kongerigets finantser m. v. og lov nr. 323 af 20. december 1924 om indkaldelse af værnepligtige til søværnet.

Stk. 2. De i § 4, pkt. 14—15, i forordning af 26. juni 1844 angående fribefordringsvæsenet i Danmark fastsatte regler ophæves. Til lægds mænd ydes godtgørelse af statskassen for afholdte befordringsudgifter samt time- og dagpenge efter nærmere af indenrigs- og boligministeren fastsatte regler.

Stk. 3. De i henhold til den tidligere værnepligtslovgivning udfærdigede bekendtgørelser m. m. vedbliver at være gældende, forsåvidt de ikke strider mod nærværende lov.

Bemærkninger til lovforslaget.

I rigsdagssamlingen 1952—53 fremsatte indenrigs- og boligministeren i folketinget et forslag til lov om værnepligt (rigsdagstidende 1952—53, tillæg A. sp. 2773 og folketingets forhandlinger sp. 30). Lovforslaget kom til første behandling (rigsdagstidende 1952—53, folketingets forhandlinger sp. 1238—1276) og henvistes til udvalg (sammesteds sp. 1276), men nåede ikke at blive færdigbehandlet.

Lovforslaget, der nu genfremsættes, er identisk med det i sidste rigsdagssamling fremsatte forslag, bortset fra at ikrafttrædelsesdatoen er ændret til den 1. januar 1954, og at der er foretaget nogle af ikrafttrædelsen af den nye grundlov nødvendiggjorte formelle ændringer.